

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 4150-07-13 ברגיג נ' עיריית ראשון לציון

לפני כבוד השופטת יעל הניג

התובעים: הילה ברגיג
ע"י ב"כ עו"ד פז

נגד

הנתבעים: עיריית ראשון לציון
ע"י ב"כ עו"ד רוטמן

פסק דין

תביעה לפיצוי על נזק גוף שנגרם לתובעת בשל מעידה על מפגע בשטחה העירוני של הנתבעת (להלן: העירייה).

העירייה צמצמה בסיכומיה את יריעת המחלוקת בשאלת האחריות כך שנותרו מחלוקות על סבירות האמצעים בהם נקטה לאיתור מפגעים. בשאלת הנזק הסכימו הצדדים על נכות רפואית ונותרו מחלוקות על השלכותיה התפקודיות, גריעה מכושר ההשתכרות ועל חישוב ראשי הנזק השונים. על אף ההסכמות הרחבות, לא עלה בידם של הצדדים ליישב את התביעה מחוץ לכותלי בית המשפט.

לאחר בחינת הראיות ועיון בסיכומים, מצאתי לקבל את התביעה.

עובדות צריכות לעניין

1. התובעת ילידת 22/7/94. ביום 24/7/12 בשעה 18:00 לערך, נסעה עם חברתה ערבה ברכב החברה לספריית "כותר ראשון" ברח' חיים בר לב 8 בראשון לציון. ערבה החנתה את הרכב בחניית הספרייה סמוך לאי מדרכה, ושתיהן יצאו ממנו והחלו להתקדם לכיוון הספרייה. התובעת עלתה על שפת המדרכה ונתקלה לפתע בשקע שנוצר משבירת לבני המדרכה (להלן: המפגע). כתוצאה מכך סובבה את קרסולה הימני ונפלה על הכביש (להלן: התאונה).

2. למחרת נבדקה התובעת במוקד קופת חולים והופנתה לחדר מיון עם אבחנת שבר בקרסול. בחדר מיון טופלה שמרנית באמצעות רדוקציה סגורה וגיבוס והשתחררה עם המלצות לשימוש בקביים או בהליכון וזריקות. כעבור ימים ספורים התברר שהשבר זו ונדרש קיבוע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 4150-07-13 ברגיג נ' עיריית ראשון לציון

פנימי. ביום 3/8/12 נותחה התובעת והשבר קובע באמצעות פלטה וברגים. בחלוף ששה שבועות החלה התובעת בדריכה הדרגתית ובטיפול פיזיותרפיה.

3. ביום 9/8/12 דיווחה למוקד העירוני על המפגע. באותו יום התקשר אליה נציג העירייה, הסיעה למקום התאונה ושם הצביעה על המפגע. ביום 13/8/12 חזרה על הפעולה עם נציג אחר ונאמר לה שהמפגע יתוקן. בהגיעה למקום ביום 26/8/12, ראתה שהתיקון אכן בוצע.

4. הצדדים זנחו את חוות דעת המומחים מטעמם והסכימו על הנכות הרפואית שקבע מומחה בית המשפט, פרופ' דודקביץ (להלן: **המומחה**). המומחה מצא מצב לאחר שבר שהתחבר בעמדה טובה, מלווה בכאב, הגבלת תנועה ואי יציבות וקבע נכות בשיעור 5% לפי סעיף 35 (1) (א-ב' בהתאמה) בתוספת לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה) תשט"ז – 1956. כמו כן קבע אי כושר מלא למשך 3 חודשים ונכות בשיעור 20% למשך 3 חודשים נוספים.

5. מטעם התובעת העידו היא עצמה, אביה וערבה (שעדוטה אינה נדרשת לאור ההסכמות). מטעם העירייה העיד מר מנחם, סגן מנהל אגף תחום הדרך (להלן: **מנחם**). הצדדים הגישו מוצגים ובהם תמונות שצולמו במקום התאונה.

אחריות

6. רשות מקומית נושאת בחובה סטטוטורית ובחובת זהירות להבטיח את שלומם וביטחונם של המהלכים בכבישים ובמדרכות בשטחה. בגדר חובותיה, עליה לדאוג לתחזוקה נאותה של כבישים ומדרכות (סעיף 235 **לפקודת העיריית [נוסח חדש]**, ע"א 73/86 **שטרנברג נ' עיריית בני ברק**, פ"ד מג(3) 343 [1989]; ע"א 262/89 **עיריית חדרה נ' זוהר**, פ"ד לו (3) 757 [1983]). בבחינת חובת הזהירות הקונקרטיית נהוג להבחין בין מפגעים העשויים להקים אחריות לבין שקערוריות ובליטות מכורח המציאות שכן "רחובות ומדרכות העיר אינם 'משטח סטרילי' ואינן מקימות אחריות (ע"א (י-ם) 4344/97 **כהן נ' עיריית רמת גן**, פורסם בנבו).

7. מפגע מהווה סיכון בלתי סביר אך אין בו לכשעצמו לבסס "אשם" של הרשות המקומית, שכן אינה יכולה להיוודע על קיומו של כל מפגע בכל עת. עם זאת, צפיית הנזק כתוצאה ממפגעים, מטילה עליה חובה לנקוט באמצעים סבירים להפחתת הסיכונים ובגדרה עליה לזום ולבצע בדיקות תקופתיות. הפרת חובתה זו תבסס "אשם" ותביא להטלת אחריות (ע"א 5421/03 **אבו גוש נ' עיריית ירושלים**, ע"א (ת"א) 2203/00 **הדר חברה לביטוח בע"מ ואח' נ' משולם**, ת.א. (ת"א) 87279/96 **סרי נ' עיריית חולון**, פורסמו בנבו). נטל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 4150-07-13 ברגיג נ' עיריית ראשון לציון

השכנוע בדבר נקיטה באמצעים סבירים מוטל על הרשות המקומית (ע"א (ת"א) 4195/98 שי נ' עיריית נתניה, פורסם בנבו).

מן הכלל אל הפרט

8. כעולה מסיכומי העירייה כמו גם מעדותו של מנחם (עמ' 28, ש' 17) מדובר במפגע. מנחם הצהיר שהעירייה מפעילה מוקד עירוני לדיווח על מפגעים, מטפלת במפגעים המדווחים למוקד ולא קיבלה דיווח על המפגע קודם התאונה. הצהרתו לא נסתרה אך אין בה מענה לחובת העירייה ליזום בדיקות תקופתיות.

9. מנחם הוסיף והצהיר שהעירייה מפעילה סיורי פקחים יומיומיים. בחקירתו התברר שמדובר בפקחי תברואה, ש"עושים סיורים לא יודע אחת לכמה זמן" (עמ' 28 למעלה). מנחם הודה שבאגף תחום הדרך עליו הוא מופקד "לא עושים סיורים שוטפים זה בהתאם לקריאה שאנחנו מקבלים מהמוקד, עכשיו יש מפקח אם הוא רואה מפגע הוא מתקן. אחרי הקריאה יוצא פקח לשטח ואם הוא מוצא שצריך לתקן מתקנים, וגם אם הוא מוצא דברים שאין מקום אלא במקום אחר הוא גם מתקן" (שם). העירייה לא זימנה לעדות פקחי תברואה, לא פירטה וממילא לא הוכיחה את תדירות סיוריהם ובעיקר את ענינם במפגעים שאינם קשורים לתברואה. עדותו של מנחם מלמדת שהעירייה לא ביצעה בדיקות יזומות ולמצער, העירייה לא הוכיחה שביצעה בדיקות כאלה. היענותה לפניית התובעת לאחר התאונה ותיקון המפגע, אינם תחליף לביצוע בדיקות מלכתחילה.

10. הדיון להלן הינו מעבר לנדרש. החניון משמש להן לחנייה והן לתעבורה של רכבים פרטיים ומשאיות (עדות מנחם בעמ' 28, ש' 20 – 26). החניון משרת גם, אך לא רק, את באי הספרייה ובית הספר הסמוך. הדעת נותנת שהשימוש המגוון מגביר את ההסתברות למפגעים. מנחם העיד שהמפגע יכול היה להיגרם מעלייה בודדת של רכב כבד או ממספר עליות של רכב פרטי (שם). מדובר בסברה המדגימה את נחיצותן של בדיקות יזומות בחניון. מנחם אינו מומחה ובניגוד לטענת העירייה, אין בסברתו ראיה לגבי אופן או מועד יצירת המפגע.

העירייה אחראית לנזקי התובעת. בהיעדר טענה לאשם תורם, נפנה לבחינת הנזק.

נזק

הפסדי השתכרות בעבר

11. עובר לתאונה סיימה התובעת לימודי תיכון במגמת פיזיקה, למדה בקורס שרטוט והמתינה לגיוסה לצה"ל. לטענתה עבדה בשמרטפות ובהוראת שיעורים פרטיים, בסיכומיה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 4150-07-13 ברגיג נ' עיריית ראשון לציון

העמידה את השתכרותה החודשית על 3,000 ₪. בתום תקופת אי הכושר, החלה לעבוד בעסק של אביה כפקידה, בשכר חודשי של 8,500 ₪.

12. המוסד לביטוח לאומי שילם לה דמי תאונה בסך 1,492 ₪ לתקופה של 36 יום ולפי שכר רבע שנתי בסך 8,475 ₪ (אישור המוסד בדף 10 למוצגי התובעת). התובעת שיערכה את הסכום בסיכומיה ל – 1,500 ₪.

13. ביום 5/2/13 התגייסה עם פרופיל שהופחת ל - 64 (עקב השבר בתאונה) ושירתה כנגדת. לטענתה פרשה מגיבוש לקורס קצונה בשל מגבלותיה. על אף שלא תמכה את דבריה באישור מהצבא, ועל אף שפרישה יכולה לנבוע מסיבות שונות, אני מוכנה להניח שלמגבלותיה היה משקל בהחלטתה. עם זאת הן לא מנעו ממנה לשרת שירות מלא (אף לא שוכנעתי שפרישתה מהגיבוש גרעה מכושר השתכרותה).

14. לאחר שחרורה החלה ללמוד ראיית חשבון באוניברסיטה הפתוחה. במקביל עבדה אצל אביה ועל פי תלושי שכר לחודשים יוני ויולי, השתכרה 8,518 ₪ לחודש. כעבור שנה הפסיקה את לימודיה והחלה לעבוד כפקידה בבנק במטרה לחסוך כסף.

15. התובעת לא עבדה בתקופת אי הכושר (24/7/12 – 23/10/12). בסיכומיה העמידה את הפסדה על 9,000 ₪ (מעט מעל לשכר הרבעוני שנקבע על ידי המוסד לביטוח לאומי). הנתבעת לא נדרשה לבקשתה בסיכומיה, מכל מקום לא באופן מפורש.

פוסקת 9,000 ₪.

הפסדי השתכרות וגריעה מכושר השתכרות בעתיד

16. לטענת התובעת, נגרמה לה נכות תפקודית בשיעור העולה על נכותה הרפואית. העירייה טוענת לעומתה, שנכות תפקודית צריכה הייתה להתבטא בנכות הרפואית אך המומחה לא מצא מגבלה תפקודית. המומחה ציין שמצבה מלווה בכאב אך היא מתהלכת ללא צליעה ואינה סובלת מרגישות בהנעת מפרקים. המומחה לא מצא מגבלות פרט לאי יציבות מסוימת, וחסר של – 5 מעלות בתנועת דורסיפלקסיה עם ברך כפופה ושל – 5 מעלות (15/20) בתנועת דורסיפלקסיה עם ברך ישרה. מדובר במגבלות מינימליות וגם בליווי כאב, קשה להסיק מהן על נכות תפקודית, וודאי לא בשיעור העולה על שיעור הנכות הרפואית.

17. התובעת מבקשת להעמיד את כושר השתכרותה על – 18,000 ₪ לאור עתידה בראיית חשבון אך לא הוכיחה רמת השתכרות של רואי חשבון ודי בכך כדי לדחות את טענתה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 4150-07-13 ברגיג נ' עיריית ראשון לציון

לחילופין מבקשת התובעת להעמיד את כושר השתכרותה בגובה השכר הממוצע במשק. היא לא ביקשה לפסוק פיצוי על הפסדי פנסיה. הנתבעת חולקת על עצם הגריעה.

18. בעניינם של קטינים נקבעה חזקה בדבר העמדת כושר השתכרותם בגובה השכר הממוצע במשק (ע"א 10064/02 מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' אבו חנא, פ"ד ס (3) 13). על המבקש לסטות מהחזקה, נושא בנטל ההוכחה. החזקה הורחבה לבגירים צעירים שטרם החלו לכתוב את סיפור חייהם, למצות את פוטנציאל השתכרותם ולבצע בחירות עצמאיות של ממש, כגון צעירים הנמצאים בתקופת שירותם הצבאי, בלימודים ואשר טרם החלו למצות את פוטנציאל השתכרותם (רע"א 7490/11 פחרי נ' חאג', פורסם בנבו). כך יש לקבוע גם לגבי התובעת.

על פי נתוני הלמ"ס עומד השכר הממוצע במשק (נכון לינואר 2017) על 9,592 ₪.

19. ספק אם נכותה של התובעת מגבילה באופן משמעותי את קשת האפשרויות הפתוחה בפניה. מגבלותיה לא מנעו ממנה לשרת בצה"ל, שאיפותיה ובחירותיה עד כה מצביעות כי פניה לעבודה משרדית שאינה כרוכה במאמצים פיזיים. מאידך, לא ניתן לשלול אפשרות שבמהלך שנות העבודה הרבות הצפויות לה, תיאלץ לעסוק בעבודה הכרוכה במאמצים פיזיים.

בהתחשב במכלול הנתונים פוסקת לפי אומדן 85,000 ₪ (מבוסס על גריעת 3%, עד הגיעה לגיל 67).

עזרת זולת לעבר ולעתיד

20. לאור מצבה של התובעת בתקופת אי הכושר, סביר בהחלט שנזקקה לעזרת משפחה מוגברת ומכל מקום אל לעירייה "להרוויח" על חשבון מיטיבים ללא תמורה. אביה של התובעת לא הגיש אסמכתאות על הפסדי השתכרות בשל הצורך לסייע לבתו. התובעת לא ביססה צורך בעזרת זולת בעתיד.

פוסקת לעבר לפי אומדן 6,000 ₪.

הוצאות רפואיות ונסיעות לעבר ולעתיד

21. התובעת הגישה קבלות על רכישת תרופות ואישור על השאלת קביים מ"יד שרה". אכן מרבית ההוצאות הרפואיות מכוסות במסגרת "סל בריאות" אך יש להביא בחשבון היעדר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 4150-07-13 ברגיג נ' עיריית ראשון לציון

כיסוי מלא, הוצאות בגין נסיעות והסעות בתקופת אי הכושר ובתקופת הנכות הזמנית. לא שוכנעתי בצורכי ניידות או תרופות בעתיד.

פוסקת לעבר לפי אומדן 3,000 ₪.

כאב וסבל

22. בהתחשב בנייתוח, בתקופת ההחלמה ובכאביה מצאתי לפסוק לתובעת 40,000 ₪.

סה"כ הפיצוי – 143,000 ₪.

ניכוי

23. מסכום הפיצוי יש לנכות דמי תאונה בסך 1,500 ₪.

סוף דבר

העירייה תשלם לתובעת 141,500 ₪ בתוספת שכ"ט עו"ד בסך 33,111 ₪, אגרת משפט, והוצאותיה בגין שכ"ט המומחה מטעמה וחלקה בשכ"ט מומחה בית המשפט.

ניתן היום, כ"ח ניסן תשע"ז, 24 אפריל 2017, בהעדר הצדדים.

יעל הניג, שופטת

